

EGİTİM DÜNYASINDAN HABERLER

Eğitim-Öğretim Bilimleri Kürsüsü

İsviçre - Politekniklerin Geçici Statüsü

1969 haziranında, politekniklerin statüsü ile ilgili kanunun referandumla reddedilmesinden sonra, deneme mahiyetinde politeknikler kurma yolunda bir eğilim görülmüştür. Genel valilik 1969 nisanında, ekonomistlerin, politik bilimcilerin ve yüksek öğretim temsilcilerinin katıldığı, 25 üyeden meydana gelen bir uzmanlar komisyonu kurmuştur. Hazırlanan geçici tasarı, küçük değişikliklerden sonra Federal Hükümet tarafından kabul edilmiştir.

Bu proje normal olarak nisan 1970 den başlamak üzere beş yıl kanun kuvvetinde olacaktır. Zira, federal parlamento projeyi belirtilen tarihte tartışmaya başlayacaktır.

Adı geçen tasarı, 1854 den beri yürürlükte olan Züriç Federal Okulunun durumunu düzenlemekte, bu bakımdan da deneysel bir devreyi öngörmektedir. Ayrıca yönetime katılan idari personel, asistanlar ve öğrenciler üzerinde de önemle durulmaktadır. Gerçekten geliştirme, sınavlar, inceleme planları ve araştırma sorunları ile uğraşan asistan temsilcilerinin, akademik personelin ve öğrencilerin gelecek okul konseyinde bulunmaları kararlaştırılmıştır. Aynı konseye idari personel temsilcileri de danışma niteliğinde katılabileceklerdir.

Yüksek öğretim kurulu ve öğrenci kurulu bu tasarı lehinde vaziyet almış bulunmaktadır.

(*Faits Nouveaux* 1/70) den Asist. Alişan HIZAL

İtalya - Öğretmen Yetiştirme

İlkokul öğretmenleri öğretmen okulunda yetişmektedir. Bu okullara girebilmek için ortaokul diplomasına sahip olmak gerekir. İlkokul öğretmenleri, eğer sınavlarda başarılı olurlarsa üniversite formasyonu almaları mümkündür.

Ortaokul öğretmenleri ise, üniversite diplomasına sahip olanlar arasından sınavla tayin edilmektedir. Bunların teorik ve pratik pedagojik formasyonları, branş öğretiminin bir parçası gibi değil, fakat bir üniversiteden diğerine değişiklik göstermektedir.

(*Conseil de l'Europe*, 1970) den **Asist. Alişan HIZAL**

Avusturya - Okul Reform Komisyonunun İlk Raporu

Geçenlerde, Avusturya Milli Eğitim Bakanı, Okul Reform Komisyonunun ilk raporunu parlamentoya sunmuştur.

Bu rapor, okul öncesi eğitimin genişletilmesini ve geliştirilmesini öngörmekte, öğretmen yetiştirme kurumlarında, okul öncesi eğitimine ilişkin personeli yetiştirmek üzere ek dersler konulmasını istemektedir.

İlkokulların üçüncü sınıfından itibaren bir yabancı dil öğretilmesi, okul çağı ve okula kayıt olma yaşının esnekliği konularında da araştırmalar yapılması üzerinde durulmaktadır. Aynı şekilde, ortaöğretim devresinde yardıma muhtaç çocukların yetiştirilmesi için kurslar açılması öngörülmüştür.

Ayrıca, öğretim programlarının geliştirilmesi için gerekli araç, gereç ve gör-işit araçlarının geliştirilmesi üzerinde durulacaktır. Kompüter merkezinden yararlanan bir veri bankası geliştirilmektedir. Öğretmen, öğrenci, okul binaları ve ders çizelgelerinin kompüterize edilmesi üzerinde çalışmalar yapılacaktır. Yürütülmekte olan eğitim araştırmaları projelerinin saptanması için çalışılacak, araştırma projeleri toplanacak ve Millî Eğitim Bakanlığı bu projelerin uygulanması için tedbir alacaktır.

(*News Letter*, 1/70, s. 7-8) den **Asist. Leylâ KÜÇÜKAHMET**

Avusturya - Klagenfurt Eğitim Bilimleri Üniversitesi

Avusturya Paramentosu, Klagenfurt'ta bir Eğitim Bilimleri Üniversitesi kurmayı amaçlayan kanun tasarısını ocak 1970 de kabul etti.

Üniversite, aşağıdaki alanlarda temel ve uygulamalı araştırmalar yapacaktır:

1. Eğitim programları araştırmaları
2. Başarının Değerlendirilmesi

3. Öğretim metotları ve öğrenme
4. Eğitim sisteminin organizasyonuna ilişkin araştırmalar
5. Sürekli eğitimin amaçları, metotları ve organizasyonu (Hizmeti-içi Eğitim)
6. Eğitim Ekonomisi

Üniversite, öğretmen yetiştirme ve eğitimde ihtisas verme fonksiyonlarını da yerine getirecektir. Doktora çalışmalarına başlamak için lisansın tamamlanması öngörülmektedir.

(*News Letter*, 1/70, s. 8) den Asist. Leylâ KÜÇÜKAHMET

Fillandiya - Belçika: Haftada Beş Gün Öğretim

1972-73 yılında, bir komite tarafından hazırlanan ve Fillandiya parlamentosu tarafından uygun görülen, haftada beş gün öğretimi öngören plân uygulanmaya başlanacaktır.

Komite, cumartesi günlerinin kaybının, tatil sürelerinin azaltılması ile giderilebileceğini ileri sürmektedir. Buna göre 1 Haziran-31 Ağustos tarihleri arasındaki yaz tatili kısaltılacak, sonbahar sömestiri ise, 20 Ağustosla başlayacaktır. Noel tatili üç haftadan onbir güne indirilecek, böylece, yeni öğretim yılı bugüne kadar olduğu gibi 190 çalışma günü olacaktır.

Haftalık öğretimi bir gün kısaltmak, ders çizelgelerinin değiştirilmesini gerektirmektedir. Komite bu konuya ilişkin olarak, ders çizelgelerinin onar günlük (yani iki beş günlük) bloklar halindeki esas ünitelerden meydana gelmesini tavsiye etmiştir.

Komite ayrıca, meslekî eğitim enstitülerinin de haftada beş gün öğretim esasına benimsemelerini önermektedir. Bu okulların bir öğretim yılı, 195 çalışma gününden meydana gelecektir. Ortaöğretimden sonraki yatılı okullarda ise, haftada 6 gün öğretime devam edilecektir. Çünkü bu okullardaki öğrenciler, diğer okullardaki öğrencilere kıyasla, daha az sıklıkta, fakat, daha uzun süreli tatiller istemektedirler.

Bu konudaki uygulamaya Belçika'da 1 Ekim 1970 tarihinde başlanmış, ana ve ilkokulların haftada beş gün öğretim yapmaları kararlaştırılmıştır.

(*News Letter* 3/70, s. 9-10 ve *Faits Nouveaux* 5/70) den

Asist. Leylâ KÜÇÜKAHMET ve Asist. Alişan HIZAL

Fransa - Eğitim Araştırmaları Üzerine Avrupa Semineri

Unesco Eğitim Enstitüsü, 2-19 Eylül 1970 tarihleri arasında, Unesco merkezi ve Fransız Hükûmeti ile işbirliği yaparak Pont-a-Mousson'da (Fransa) Eğitim Araştırmaları Üzerine Avrupa Semineri düzenlemiştir. Projenin amacı, fransızca konuşan ülkelerin eğitim araştırma uzmanlarına, program ve öğretimin ana sorunlarına da yer vererek, ileri bir yetiştirme semineri düzenlemektir.

Seminerde Liege Üniversitesi Deneysel Pedagoji Laboratuvarı yöneticisi Prof. Gilbert de Landsheere başkanlığında, çeşitli ülkelerin öğretim üye ve uzmanları konferanslar verdiler. Seminere katılanlar, seçim komitesi tarafından fransızca konuşan Avusturya, Belçika, Yunanistan, Macaristan, Fildişi Sahili, Lübnan, Madagaskar, Nijerya, Polonya, Romanya, İspanya, İsviçre ve ABD'li 33 araştırmacı da dahil ülkeler arasından dikkatle seçilmiştir.

Seminerde şu konular tartışılmıştır:

1. Eğitim araştırmalarının metodolojisi: Teori, aşamalar, hipotezlerin şekillendirilmesi, teknikler, deneysel düzenlemeler, süreç.
2. Çalışma ve öğretim programlarının düzenlenme teknik ve metotları, öğrenmenin objektif değerlendirilmesi, sınıftaki verbal faaliyetlerin analizi, kapalı devre televizyon ile non-verbal davranışların analizi.
3. Öğretmen yeteneklerinin önceden tesbiti ve değerlendirilmesi, başarı ve öğretim metotları.
4. Entellektüel gelişme: Teoriler, deney, eğitsel girişim.
5. Öğretim ve öğrenme teknolojisi: Programlı öğretim, Temel araştırma, başarının kontrolü.
6. Psikolinguistikler ve eğitim araştırması, okuma kabiliyeti, semantik, transformasyonel gramer.
7. Öğrenci değerlendirilmesi, docimology.
8. Okuldaki başarı hakkında ulusal ve uluslararası araştırmaların metodolojisi.

(Unesco Institute for Education, Conference Bulletin, Eylül 1970)
den Asist. Mehmet A. KISAKÜREK

Avusturya (Bad Hofgastein); Teknik Okul Öğretmenlerinin Temel ve Sürekli Eğitimi (Simpozyum)

Avrupa Konseyi himayesinde Avusturya Hükûmeti tarafından, 17 üye ülke delegelerinin katıldığı bir simpozyum düzenlenmiştir.

Simpozyumun amacı, Avrupadaki meslekî ve teknik eğitim öğretmenlerinin çeşitli şekillerde yetiştirilme tarzlarını eleştirmek, ve bu alandaki ortak problem ve eğilimleri saptamaktır. Simpozyumda şu noktalarda görüş birliğine varılmıştır:

— Büyük bir öğretmen grubu meslekî ve teknik öğretime yöneltilmelidir.

— Teknik eğitimdeki öğretmen statüsü, ortaöğretim ikinci devre öğretmenlerinin statüsü ile aynı olmalıdır. Kalifiye işçi seviyesindeki öğretmenler, usta sanatkârlar ve teknisyenler için hepsinin kabul edebilecekleri tek bir statü geliştirilmelidir.

— Öğretmenlerin pedagojik formasyonları sırasında, öğretime esneklik tanıma esas olmalıdır.

— Öğretmenlerin yetiştirilmesi sırasında endüstriyel ve ticari dünyanın problemleri ve eğilimleri, daha genel bir ifade ile ekonomi dünyasının problemleri açık bir şekilde ele alınmalıdır.

— Birçok ülkeler öğrenciler için meslekî rehberlik servisleri kurmuşlardır, Öğretmenler bu gibi konulara yabancı olmamalı, nasıl organize edildiklerini bilmelidir ki; onlarla etkin bir işbirliği yapabilsinler.

— Teknik okul öğretmenlerinin sürekli eğitimi çok önemlidir. Bu alanlarda ani gelişmeler olduğunda, aktüel, bilimsel ve teknik bilgi çok önemli olmaktadır.

(*Conseil of Europe, Information Bulletin*, Aralık 1970, s. 18-19)
dan Asist. Mehmet A. KISAKÜREK

İtalya - 1969 Yılı Eğitim Bütçesi

1969 malî yılında eğitim harcamaları için 1 955 659 000 lîre ayrılmıştır. Bu rakam yaklaşık olarak devlet bütçesinin % 20 sidir. Başka bir deyişle, bu rakam, millî gelirin % 5,9 undan fazlasını ifade etmektedir.

Yatırım harcamaları eğitim bütçesi içinde özel bir yere sahiptir. Toplam bütçenin % 2,9 u yatırım harcamalarına, geri kalan % 91,1 i

de cari harcamalara gitmektedir. Yatırım harcamalarının büyük bir kısmı ise yeni yüksek öğretim binalarının inşası için sarfedilmektedir.

Cari harcamalar, çeşitli öğretim kademeleri arasında ağırlıklarına göre aşağıdaki şekilde dağılmıştır:

İlköğretim	% 30.3
Ortaöğretim I devre	% 20.8
Meslek ve Tek. Öğ.	% 12.2
Yüksek Öğretim	% 8.5
Lise ve Öğretmen Okulu	% 5.3
Anaokulları	% 1.1

Bu dağılım, İtalyan eğitim sisteminin, kapasitesinin iki katı bir basınç altında olduğunu göstermektedir. Halkın eğitime olan talebinin artması sonucu, ilk ve ortaöğretimdeki kalitatif ve kantitatif gelişme sürekli olarak etkilenmektedir.

(*Faits Nouveaux*, 1/71) den Asist. Alişan HIZAL

Ispanya - İşçilerin Kültürel Seviyesini Yükseltme Plânı

Eğitim Bakanlığı, 1971 yılı başlarında, işçilerin kültürel seviyelerini yükseltmek amacı ile, bilimsel prensiplere uygun olarak hazırladığı bir plânı yürürlüğe koydu. Plân, Eğitim Bakanlığı ile sendikal kuruluş arasındaki anlaşmaya dayanılarak hazırlanmıştı. Genel ve yaygın eğitimin prensiplerine göre kaleme alınan plânın amacı; her yıl, 14 ve daha yukarı yaşlardaki işçiler için, derinlemesine genel eğitim vermek ve kültürel gelişmelerini sağlamak üzere, herbiri altı ay süren, yaklaşık olarak 3000 teksifi kurs organize etmektir. Yapılan program, bu kurslara kendi arzularıyla 100 000 işçinin katılmasını öngörmektedir. Böylece, örgün eğitimi vakitsiz terkedenlerin eğitimlerini tamamlayacakları hesaplanmıştır.

Plâna göre kurs harcamalarının 3/4 ü Eğitim Bakanlığı, 1/4 ü de sendika tarafından karşılanacaktır.

1971 ocak ve şubat aylarında 500 kurs açılmış ve kayıtlar plânın öngördüğü sayıyı geçmiştir. İkinci kesim kurslar sonbaharda başlayacaktır.

Kursun öğretmenleri, yetişkinler eğitimi alanında uzmanlaşmış öğretmenlerdir. Plânın yürütülmesi eğitim bakanlığı tarafından sağ-

lanmaktadır. Elli kişilik teknik eğitim müfettiş grubu; kursların yönetilmesi ve plânın gerçekleştirilmesi hususunda teknik tavsiyelerde bulunmakla sorumludur.

(*Faits Nouveaux*, 2/71) den Asist. Alişan Hızal

İrlanda - Öğretmen Yetiştirme Kurslarının Reorganizasyonu

Eğitim otoritelerinin öğretmen yetiştirmede yeniden düzenlemeye ilişkin görüşleri, temmuz ayında Eğitim Bakanına resmen sunuldu. Rapor, otoritelerden meydana gelen bir grubun bir yıllık çalışmasının ürünü olup, hükûmete sunulduktan sonra yayınlanacaktır. Her ne kadar raporun muhtevası henüz açıklanmadı ise de; öğretmen yetiştirme kolejlerinde normal kursları iki yıldan hiç olmazsa üç yıl çıkarmayı teklif ettiği sanılmaktadır.

Bağımsız bir grup, eğitim bölümü sorumluları, İrlanda Ulusal Öğretmenler Kuruluşu ve kolejler, üç yıllık kursların strüktürü ve eğitim programları üzerinde çalışmaktadırlar. Üniversitelerde yüksek diploma kurslarının yeniden düzenlenmesi de beklenen tavsiyeler arasındadır.

Öğretmen yetiştiren kolej ve üniversiteler arasında ilişkiler kurma sorunu kesinlikle düşünülmektedir. Güvenilir bir kaynaktan öğrenildiğine göre; otoriteler, öğretmen yetiştirmenin bütün sorunlarını denetlemek üzere özel bir kurul önereceklerdir.

(*News Letter, Council of Europe*, 3/71) den

Asist. Leyla KÜÇÜKAHMET

Fransa - Çıracılıkta Reform

Fransız Ulusal Meclisi, haziran ayı sonunda hükûmet tarafından sunulan dört kanun tasarısını kabul etti. Bu kanunlardan biri de "Çıracılıkta Reform" kanunudur.

250 000 genci kapsamına alan çıracılık kanunu, mecburî öğretim devresini bitiren gençleri, iki veya üç yıllık teknik öğretimle bir mesleğe hazırlamak amacındadır.

Bu öğretim, haftada dört saat yerine on saattan az olmamak üzere, teorik öğretimde yenilik ve pratik çalışmalarla ilişki kurmak arzusundadır.

Gençleri çıraklık alanına çekmek için, örgün öğretimin disiplinli hayatından vaz geçilmiştir. Artık, çıraklık-işçi kanunu ve minimum bir ücret çıraklık için garanti sağlıyordu. Bu kanunla, çalışma hayatındaki sıkıcılık giderilerek sahaya esneklik getirilmekteydi.

Hükümet, bu reformu daha iyiye götürmek için ek finansman çareleri öngörmüştür. Örneğin, çıraklık ücretini % 50-60 oranında artırmış ve bu artışın % 20 sini çıraklara mükafaat olarak vermeyi kararlaştırmıştır.

(*Faits Nouveaux*, 3 /71) den Asist. Alişan Hızal

Strasbourg- Yüksek Öğretim ve Araştırma (9-10 Kasım 1970)

Toplantıya ondört üye ülkenin araştırmacıları, Unescodan gözlemciler, Unesco Uluslararası Eğitim Plânlaması Enstitüsü, Unesco Hamburg Eğitim Enstitüsü, Avrupa Ülkeleri Üniversite Çalışmaları Enstitüsü ve Uluslararası Üniversiteler Birliği katıldı.

Bu ikinci toplantı, araştırmanın yüksek öğretim kurumlarında geliştirilmesi konusuna yöneltilmiştir. Toplantının iki temel çalışma grubu, yeni öğretim ve sınav metotları ile yüksek öğretimin amaçlarını tartışmıştır. Bundan da öteye, araştırmanın yüksek öğretimde kurumlaşma olanakları eleştirilerek, tavsiyelerde bulunulmuştur.

Toplantıda, çeşitli ülkelerdeki araştırma faaliyetleri konusunda kısa bir bilgi alış verişinden sonra, yüksek öğretimde öğretim üyelerinin, yeni öğretim ve sınav metotlarına geçmelerinin önemi belirtilerek, üniversite sınav prensipleri üzerinde görüş birliğine varılmıştır. Aynı şekilde, her ülkede, yüksek öğretim içinde araştırma merkezlerinin kurulması da tavsiye edilmiş, bu merkezlerin hem araştırma projeleri üzerinde çalışmaları, hem de, öğretim üyelerine yeni öğretim metot ve sistemleri konusunda yardım etmeleri öngörülmüştür. Keza, bunların, üniversitenin bölümleri veya öğretmen yetiştirmeden sorumlu diğer kurumları arasındaki ilişkiyi devam ettirmeleri de tavsiye edilmiştir.

(*Council of Europe, Information Bulletin*, Nisan 1971, s.4) den Asist. Mehmet A. KISAKÜREK

Hamburg-Kalkınmakta Olan Ülkelerde İlkokul Öğretmenlerinin Hizmet-içi Eğitiminde Mektupla Öğretim

Hamburg Unesco Eğitim Enstitüsü 21-26 Eylül 1971 tarihleri arasında, yukarıda belirtilen konuda bir uluslararası uzmanlar top-

lantısı düzenledi. Toplantıya 22 Afrika ve Avrupa ülkesinden 31 uzman ve gözlemci katıldı.

Toplantının konusu, iyi eğitilmemiş öğretmenleri meslekî faaliyetleri sırasında daha iyi eğitmek amacı ile bir olanak sağlanması idi. Öğretmenlerin hizmet-içi eğitiminde tavsiye edilen çözüm yollarından en ekonomik ve en etkin olanı, radyo ve TV nin de destekleyeceği mektupla öğretim olmuştur. Bu metotun yararlarından biri, öğretmenlerin görevleri başında ve tecrübelerini artırırken, aynı zamanda da eğitilmeleridir.

Aslında kalkınmakta olan birçok ülke böyle bir mektupla öğretim sistemini kullanmaktadır. Toplantıda, yapılan bu tecrübeler biraraya getirilerek, tartışmalar şu dört ana konu etrafında toplanmıştır:

1. Genel eğitimde organizasyon ve plânlama
2. Mektupla öğretim kursu düzenleyen kurumun yapısı
3. Derslerin muhtevası
4. Metodoloji

Toplantı sonunda, alınan kararlara ilişkin raporun, bu tür derslerin benimsenmesi ve uygulanmasında rehber olarak hizmet etmesi amacı ile nisan 1971 e kadar yayınlanması plânlanmıştır.

(*Unesco Institute for Education, Coference Bulletin*, Eylül 1971) den Asist. Mehmet A. KISAKÜREK

Fransa: Teknik Üniversitede Gelişmeler

Milli Eğitim Bakanlığı teknik üniversitelerin çeşitli bölümlerine 25-30 bin öğrencinin girmesinin beklendiğini açıklamıştır. Öğrencilerin iki yıllık bir çalışmadan sonra teknik üniversite diploması almaları öngörülmektedir.

1969 öğretim yılında, 44 teknik üniversite de, toplam 170 bölüm öğretime devam etmekteydi. 1970 öğretim yılında 203 ihtisas bölümüne ayrılan 9 yeni teknik üniversite açılmıştır. Bu bölümlerde aşağıdaki alanlar temsil edilmektedir.

- 15 bölüm kimya
- 10 bölüm yerleşme
- 28 bölüm elektrik
- 33 bölüm mekanik

- 15 bölüm fizik
- 16 bölüm haberleşme
- 36 bölüm kollektif idare ve teşebbüs
- 8 bölüm mesleki haberleşme
- 5 bölüm iktisadi teknoloji
- 3 bölüm teknik nitelik ve istatistik
- 26 bölüm ticaret tekniği

Teknik üniversite açıldığından beri, öğrencilerin daha kısa zamanda gelişebilmeleri için sanayi kurumları ve üniversite arasında tesis edilen koordinasyondan faydalanılmasına önem verilmelidir.

(*Le Monde* 25-VIII-1970 j.c.) den Asist. A. TÜRKOĞLU

Belçika: Yeni Üniversite Kanunu

Belçikada Lége ve Gand üniversiteleriyle ilgili, Anvers ve Mans ve daha bir çok yüksek okulu kapsamına alan yeni bir kanun parlamentoya sunuldu.

Kanuna göre her devlet üniversitesi, kendi organlarını yani rektörlüğünü, akedemik konseyini, daimi üniversite komitesini ve fakülte kurullarını kendisi teşkil edecektir. İdari konsey şu elamanlardan meydana gelecektir.

- . Rektör
- . Rektör yardımcısı
- . Başkan
- . Başkan yardımcısı
- . Akademik konsey tarafından tayin edilen on üye
- . İlim adamlarından dört temsilci
- . İki idari temsilci
- . Her biri daha önceden bir yıl için seçilmiş üç öğrenci
- . Üç sendika temsilcisi
- . Ekonomi birliklerinden üç temsilci
- . Devlet yöneticilerinden üç temsilci

Büyük bir dikkatle düzenlenen tasarıda, öğrencilerin sınavlara engel olmamasına özellikle dikkat edilmiştir.

(*Le Soir* 24. VI. 1970) den Asis. Adil TÜRKOĞLU

Hollanda: Laboratuvar Okulları Kanunu

1969 Haziranında onaylanan Laboratuvar Okulları Projesi Kanunu Senato tarafından kabul edilmiştir. Bu kanun, yeni tip okulların gelişmesini ve mevcut öğretim kalıplarının değişmesini destekleyecek pedagojik araştırmaların yürütülmesini öngörmektedir.

Bu amaçla, mevcut kanunlar ve uygulanan kararnameler birbirine bağlı olarak değiştirilmiş olacaktır. Bu yeni kanunun kabulü ile ilgili olarak Devlet Sekreteri J.H. Groshide şu açıklamayı yapmıştır:

“Bu kanun genel okul yasalarındaki yapı değişikliklerini amaç edinmiştir. Şimdi, eğitimde toplu bir yenileşme önerilmekte, laboratuvar okullarında yapılan araştırma sonuçlarının bir arada toplanması öngörülmektedir.”

(*Uitleg*, n 206, A.A.) dan Asist. Adil TÜRKOĞLU.